

GULATING LAGMANNSRETT

KJENNELSE

Avsagt: 06.01.2021

Saksnr.: 20-177109ASK-GULA/AVD1

Dommere:

Lagdommer
Lagdommer
Lagdommer

Gro Berge
Jarle Golten Smørdal
Arild Oma

Ankemoøpart

Plog AS

Advokat Hege Merete
Oftedal

Ankemoøpart

Skatteetaten
Skatteinnkreving

Saken gjelder anke over konkursåpningskjennelse.

Sakens bakgrunn

Staten v/Skatteoppkreveren i Sola kommune begjærte 21. august 2020 i medhold av konkursloven § 60, jf. § 62 konkursåpning mot Plog AS for Stavanger tingrett. Fra 1. november 2020 ble innkreving av skatt overført til staten v/Skatteetaten divisjon innkreving (heretter Skatteetaten), som nå er saksøker i saken.

Grunnlaget for begjæringen var skyldig utskrevet forskuddsskatt og tvangsmulkt med tillegg av gebyr og påløpte forsinkelsesrenter på til sammen 397 938 kroner.

Utleggsforretning ble avholdt 16. juni 2020 med intet til utlegg. Det har i ettertid vist seg at politiets beslag i konkursdebitors konto var frigitt, slik at selskapet hadde midler innstående på konto da utleggsforretningen ble avholdt. Utleggsforretningen ble ikke påklaget.

Begjæring og innkalling til rettsmøte 25. september 2020 ble forkynt for partene.

I rettsmøte 25. september 2020 ble behandlingen utsatt. Plog AS fikk frist til 5. oktober 2020 til å fremlegge dokumentasjon. Fristen ble senere forlenget til 15. oktober 2020.

Stavanger tingrett avsa 19. oktober 2020 kjennelse med slik slutning:

Boet til Plog AS, organisasjonsnummer 998208688 postadresse Marknesringen 2, 4052 Røyneberg forretningsadresse Marknesringen 2, 4052 Røyneberg tas under behandling som konkursbo.

Advokat Kjersti Lunde ble oppnevnt som bostyrer.

Plog AS ved styreleder har rettidig anket tingrettens kjennelse. Anken retter seg mot lovanvendelsen og bevisvurderingen. Skatteetaten har inngitt tilsvaer.

Bostyrer har i e-post av 2. desember 2020 til Stavanger tingrett opplyst at det ikke inngis tilsvaer fra bostyrer i saken.

Skiftesamling ble avholdt onsdag 25. november 2020 i Stavanger tingrett, hvor midlertidig innberetning ble inngitt.

Saken ble oversendt lagmannsretten ved tingrettens ekspedisjon 7. desember 2020.

Saken anses tilstrekkelig opplyst og klar for avgjørelse.

Partenes påstander og grunnlaget for disse

Plog AS v/styrets leder har i hovedtrekk gjort gjeldende:

Det foreligger feil ved tingrettens rettsanvendelse og bevisvurdering.

Konkurspresumpsjonen i konkursloven § 63 er ikke anført. Det må derfor tas utgangspunkt i konkursloven § 61. Konkursrekvirenten har bevisbyrden for at skyldneren er insolvent.

Konkursloven § 63 inneholder en regel om insolvenspresumpsjon som ikke bygger på utlegg eller stans i betalinger. Presumpsjonen forutsetter at kreditor kan sannsynliggjøre at det foreligger «klar og forfalt gjeld». Etter bestemmelsen er bevisbyrden for kravet og kravets forfallstidspunkt lagt på kreditor – ikke debitor. Gjelden må være «klar og forfalt». Tvilsomme krav kan ikke danne grunnlag for insolvenspresumpsjon.

Bakgrunnen for at selskapet ikke løpende betaler skatteforpliktelser ved forfall er knyttet til ikke-returnerbare asylsøkeres rett til å ta lønnet arbeid, herunder arbeidsgivers forpliktelser i forlengelsen av et slikt arbeidsforhold.

Problemstillingen kan illustreres ved skattebehandlingen av arbeidstakeren «Melat». Hun søkte om skattekort i 2014. I 2015 ble hun trukket 50 prosent i skatt, og beløpet ble innbetalt til skatteetaten. I dag har «Melat» fortsatt ikke fått skatteoppgjør for 2015. Politiet ville ikke straffeforfølge arbeidsforholdet i 2015, og henla straffesaken som omfattet arbeidsforholdet i 2017. Påtalemyndigheten ville ikke innlemme henne i siktelsen i 2019. Det anføres at forholdet er representativt for det store flertallet av de ansatte i Plog AS.

I rettsmøte 25. september 2020 uttalte skatteoppkreveren at det skal være tilstrekkelig å innrapportere den enkelte arbeidstaker ved bruk av DUF-nummer.

Det er ikke tilrettelagt for å bruke DUF-nummer ved A-melding. Plog AS rapporterer derfor i form av Excel-ark som sendes Skatteetaten. Plog AS har beregnet skattetrekk etter skattekalkulatoren på skatteetaten.no. Hver arbeidstaker er identifisert med DUF-nummer. Inntekt og skattetrekk er sendt Skatteetaten pr. e-post på nevnte måte.

Det følger av skattebetalingsloven § 5-1 at skattekort skal utstedes «for alle skattytere som må forutsettes å få trekkpliktig inntekt av betydning». De ansatte i Plog AS nektes likevel å få utstedt skattekort.

Det foreligger mangeårig brudd på skatteforvaltningsloven § 9-2 tredje ledd og § 9-3 tredje ledd.

Kravet om 50 prosent skattetrekk er ikke ment som en permanent løsning for skatteyttere som har søkt om skattekort, men som nektes dette. Praksis hvor skattetrekk fra skattytere som ikke gis påfølgende skatteoppgjør, er ikke i samsvar med lovgivers intensjon. Det er urimelig dersom ureturnerbare flyktninger skal trekkes 50 prosent av bruttoinntekten hele året og hvert år av sitt yrkesaktive liv. I tillegg undergraver praksisen lovgivers intensjoner, de praktiske og operasjonelle behov, samt tilliten til skattemyndighetene.

Lagmannsretten må prøve om lovanvendelsen er korrekt for å kunne ta stilling til om selskapet er insolvent. Dersom det skal foretas en realistisk beregning av de ansattes skattetrekk, og ikke gjennomgående 50 prosent trekk for alle ansatte, vil kravet fra skatteetaten til insolvensvurderingen være betydelig lavere enn det tingretten har lagt til grunn.

Lagmannsretten må derfor prejudisielt ta stilling til hvorvidt det er i samsvar med lovgivers intensjoner og skattebetalingsloven § 5-1 første ledd å først nekte skatteyterne skattekort, og deretter legge til grunn skattebetalingsloven § 5-5 første ledd og beregne skattetrekk med 50 prosent over tid. Dette er avgjørende for å kunne vurdere om det foreligger et reelt og forfalt krav fra kreditor.

Lagmannsretten må videre ta stilling til om arbeidsgiveravgift for utbetalt lønn i perioden 2018–2020 kan tas med i insolvensvurderingen. Skatteetaten har erkjent at kravet ikke er forfalt.

Ingen av de ikke-returerbare asylsøkerne har trygderettigheter i Norge. De gis ikke mulighet til å bli medlemmer av folketrygden, jf. folketrygdloven § 2-1 tredje ledd.

Det er lagt ned slik påstand.

1. Konkursbegjæring fra Staten v/Skatteoppkreveren i Sola overfor Plog AS, tas ikke til følge.
2. Stavanger tingretts kjennelse av 19. oktober 2020 om åpning av konkurs i Plog AS, oppheves.
3. Plog AS tilkjennes sakens omkostninger for tingrett og lagmannsrett.

Staten v/Skatteetaten divisjon innkreving har i hovedtrekk gjort gjeldende:

Tingrettens kjennelse er korrekt både når det gjelder bevisbedømmelsen og rettsanvendelsen.

Skatteetaten er enig i at konkursrekvirenten har bevisbyrden for at det foreligger insolvens etter konkursloven § 61. Presumsjon for insolvens i medhold av konkursloven § 62 anføres ikke, da det er ført bevis for at selskapet er insolvent etter konkursloven § 61. Selskapets gjeld overstiger selskapets aktiva med god margin. Selskapet evner ikke å betale sine forpliktelser etter hvert som de forfaller. Betalingsudyktigheten er ikke forbigående.

Forskuddsskatt for 2017 forfalt til betaling 15. februar 2018. Vilkårene for å åpne konkurs i medhold av konkursloven § 61, jf. § 60 er oppfylt.

Arbeidsgiver skal i medhold av skattebetalingsloven § 5-5 første ledd foreta forskuddstrekk med 50 prosent dersom det ikke foreligger skattekort. Det oppfattes at Plog AS ikke har innsigelser mot beregningen av kravet. Innsigelsen knytter seg til størrelsen på prosenttrekket, som er lagt til grunn for arbeidstakere som ikke har skattekort.

Det må skilles mellom trekkplikt for arbeidsgiver og skatteplikt for arbeidstaker.

Arbeidsgiver plikter av eget tiltak å foreta forskuddstrekk i medhold av skattebetalingsloven § 5-4 første ledd i henhold til det til enhver tid gjeldende skattekort og reglene i skattebetalingsloven kapittel 5. Plikten påhviler arbeidsgiver uavhengig av den enkelte ansattes krav på skatteoppgjør og eventuell tilbakebetaling av for mye betalt skatt. Tingretten har derfor korrekt lagt til grunn at det ikke foreligger unntak etter

skattebetalingsloven § 5-5 første ledd for personer som ikke får utskrevet skattekort på grunn av manglende arbeidstillatelse.

Tingretten har korrekt lagt til grunn at skyldig forskuddstrekk, beregnet til 2 191 544 kroner, er en gjeldspost som må tas med på passivasiden ved insolvensvurderingen.

Plog AS har anført at det ikke skal betales arbeidsgiveravgift for ureturnerbare asylsøkere som ikke har trygderettigheter i Norge, og at krav på arbeidsgiveravgift ikke kan tas med i insolvensvurderingen, fordi kravet ikke er forfalt. Skatteetaten mener at det også her må skilles mellom arbeidsgivers lovbestemte plikter, og de rettigheter den enkelte arbeidstaker har etter gjeldende regelverk.

Det følger av folketrygdloven § 23-2 første ledd at arbeidsgiver skal betale arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse for arbeid han plikter å innrapportere. Tingretten har korrekt lagt til grunn at det etter lovbestemmelsens ordlyd ikke gjelder unntak fra plikten til å betale arbeidsgiveravgift for ureturnerbare flykninger.

Brevet fra Skatt Vest av 24. november 2016 kan ikke tolkes slik at arbeidsgiver fritas fra plikten til å betale arbeidsgiveravgift. En veiledende uttalelse fra skattemyndighetene vil uansett ikke være bindende ved fastsettelsen.

Det er ikke fastsatt et endelig krav på arbeidsgiveravgift. Staten mener i likhet med tingretten at ubetalt arbeidsgiveravgift er en gjeldspost det må tas hensyn til ved insolvensvurderingen. Selskapet har opplyst at det har utbetalt lønn for 8 585 308 kroner for årene 2018 til 2020. Arbeidsgiveravgift på 14,1 % utgjør 1 210 528 kroner.

Vedtaket om tvangsmulkt er korrekt. Tingretten har ikke foretatt en prejudisiell prøving av kravet fordi vilkårene for konkursåpning uansett er oppfylt.

Det er lagt ned slik påstand:

1. Anken tas ikke til følge.
2. Hver av partene dekker egne sakskostnader.

Lagmannsrettens vurdering

Saken behandles skriftlig etter hovedregelen i tvisteloven § 29-15 første ledd. Muntlig forhandling er ikke krevd. Hensynet til forsvarlig og rettferdig rettergang tilsier ikke at det holdes muntlig forhandling, jf. tvisteloven § 29-15 andre ledd første punktum og EMK artikkel 6 nr. 1.

Tingretten kom til at Skatteetaten hadde sannsynliggjort at Plog AS var insolvent, og at vilkårene for konkursåpning i medhold av konkursloven § 60, jf. § 61, var oppfylt på konkursåpningstidspunktet.

Konkursloven § 61 har følgende ordlyd:

Skyldneren er insolvent når denne ikke kan oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, med mindre betalingsudyktigheten må antas å være forbigående. Insolvens foreligger likevel ikke når skyldnerens eiendeler og inntekter til sammen antas å kunne gi full dekning for skyldnerens forpliktelser, slev om oppfyllelsen av forpliktelsen vil bli forsinket ved at dekning må søkes ved salg av eiendelene.

Insolvensvurderingen består etter nevnte bestemmelse av to elementer. Skyldneren må for det første være illikvid. Vilkåret er oppfylt hvis skyldneren ikke er i stand til å dekke sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, og betalingsudyktigheten må ikke antas å være forbigående. Det må for det andre foreligge insuffisiens, ved at skyldnerens forpliktelser overstiger verdien av hans eiendeler. Det er situasjonen på konkursåpningstidspunktet som skal legges til grunn for vurderingen.

Tingretten har prejudisielt tatt stilling til hvilke eiendeler som skal tas med i insolvensvurderingen.

På aktivasiden har tingretten lagt til grunn at selskapet har utestående fordringer på rundt 200 000 kroner, sikkerhetsstillelse fra Mennesker i Limbo på 807 625 kroner - gitt under forutsetning av at retten kommer til at skattekravet knytter seg til «klar og forfalt gjeld» - samt innestående på prosessfullmektigens klientkonto på 253 618 kroner. Tingretten har lagt til grunn at selskapets aktiva utgjør til sammen 1 314 861 kroner. Lagmannsretten bemerker at summen synes å basere seg på en summeringsfeil. Aktivaposten utgjør ut fra nevnte oppstilling 1 261 243 kroner. Lagmannsretten legger dette beløpet til grunn i det følgende.

På passivasiden har tingretten tatt med forfalte, så vel som uforfalte krav med henvisning til Brækhus, Omsetning og kredit, side 128-130. Skatteforpliktelser skal medregnes dersom skatten er ilignet. Det samme gjelder påløpt skatt som ennå ikke er ilignet. Det er opplyst at staten har utestående krav på til sammen 3 402 072 kroner, som kommer i tillegg til kravet som er oppgitt i konkursvarselet.

Forskuddstrekk

Tingretten har under henvisning til skatteloven § 2-1 lagt til grunn at ureturnerbare flyktninger, som ikke har oppholds- eller arbeidstillatelse i Norge, er skattepliktige så lenge de oppholder seg mer enn 183 dager i riket i løpet av en tolv månedersperiode.

Det følger av skattebetalingsloven § 5-4 første ledd første punktum:

Arbeidsgiver plikter av eget tiltak å foreta forskuddstrekk i henhold til det til enhver tid gjeldende skattekortet og reglene i dette kapitlet.

Skattebetalingsloven § 5-5 første ledd første og andre punktum bestemmer:

Dersom arbeidsgiver ikke har fått de opplysninger som fremgår av skattekortet, og dette ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra arbeidsgivers side, skal forskuddstrekket gjennomføres etter det siste beregnede skattekort. Dersom arbeidsgiver

ikke har tilgang til opplysninger fra det siste beregnede skattekortet, skal det foretas forskuddstrekk med 50 prosent.

Det oppstilles ikke unntak for personer uten skattekort, for personer uten lovlig arbeidstillatelse i Norge eller for ureturnerbare flyktninger.

Det følger av skattebetalingsforskriften § 5-1-5 at for å få skattekort, må en utlending ha oppholdstillatelse med adgang til arbeid i riket, jf. utlendingsloven § 55.

Personer uten lovlig oppholds- og arbeidstillatelse får ikke utskrevet skattekort som fastsetter trekkprosent. Arbeidsgiver skal da foreta forskuddstrekk med 50 prosent. Loven oppstiller ikke unntak for personer uten lovlig oppholds- og arbeidstillatelse.

Plog AS har som arbeidsgiver bevisst unnlatt å forholde seg til norsk lovgivning knyttet til skattetrekk og innbetaling av skattetrekksmidler under henvisning til at den enkelte arbeidstaker ikke har fått utskrevet skattekort. Lagmannsretten bemerker i den forbindelse at selskapet og styreleder, Arne Viste, ved Oslo tingretts dom av 15. oktober 2019, ble idømt henholdsvis foretaksstraff og personlig straffansvar for brudd på utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav a, for bruk av ulovlig arbeidskraft.

Lagmannsretten er enig med tingretten i at det må skilles mellom arbeidsgivers plikt til å trekke skatt og arbeidstakers plikt til å betale skatt. For skatteyttere uten skattekort plikter arbeidsgiver å beregne 50 prosent skattetrekk. Dersom det gjøres unntak fra plikten til å trekke skatt fra arbeidstakere uten lovlig oppholds- og arbeidstillatelse, vil det kunne åpne for sosial dumping og misbruk av arbeidskraft. Det kan ikke ha vært lovgivers intensjon.

Skatteetaten har ikke fattet endelig vedtak om forskuddstrekk, men Plog AS har selv opplyst at det er utbetalt lønn på 8 585 308 kroner for årene 2018 til 2020. På denne bakgrunn mener lagmannsretten at tingretten riktig har lagt til grunn at Plog AS er skyldig forskuddstrekk på 2 191 544 kroner. Beregningen er ikke bestridt, men bygger på tall som selskapet selv har oppgitt. Lagmannsretten er enig med tingretten i at beløpet må medtas på passiva siden ved suffisiensvurderingen.

Lagmannsretten bemerker at sikkerhetsstillelsen fra Mennesker i Limbo, jf. konkursloven § 64 eller innestående på prosessfullmektigens klientkonto, ikke er tilstrekkelig, verken alene eller samlet, til å dekke kravet på forskuddsskatt.

Arbeidsgiveravgift

Det følger av folketrygdloven § 23-2 første ledd at arbeidsgiver skal betale arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse for arbeid. Bestemmelsen i folketrygdloven gjør ikke unntak for ureturnerbare flyktninger.

Det vises til lovforarbeidene, Ot.prp. nr. (1995 – 1996) side 194 hvor det fremgår:

Plikten til å svare arbeidsgiveravgift er rettet mot den som skal svare arbeidsgodtgjørelsen. Plikten er således uavhengig av om mottakeren av arbeidsgodtgjørelsen er skattepliktig til Norge eller trygdet etter folketrygdloven. Dersom arbeidsgiveren er hjemmehørende i Norge

foreligger det plikt til å svare arbeidsgiveravgift for arbeid utført i utlandet uavhengig av om arbeidstakeren er trygdet i Norge. Gjeldende bestemmelser inneholder ingen begrensninger bortsett fra bestemmelsen i folketrygdloven § 16-3 fjerde ledd vedrørende arbeid utført i utlandet av utenlandsk statsborger som ikke er bosatt her eller ansatt på norsk skip.

Begrunnelsen for denne bestemmelsen var at de arbeidstakere der dreide seg om, ikke hadde mulighet til å være medlemmer i folketrygden.

Tingretten kom til at det ikke var grunnlag for Plog AS sine innsigelser mot kravet om arbeidsgiveravgift, og la til grunn at selskapet var skyldig arbeidsgiveravgift på 1 210 528 kroner for årene 2018 til 2020. Lagmannsretten er enig i tingrettens vurdering om at kravet skal medtas i suffisiensvurderingen selv om kravet ikke er endelig fastsatt. Kravet beror på selskapets egne opplysninger om lønnsutbetalinger, og beløpet som sådan er ikke bestridt.

Tvangsmulkt

Plog AS har bestridt kravet om tvangsmulkt på grunn av manglende rapportering. Kravet om tvangsmulkt er på 67 210 kroner, og får ikke betydning for suffisiensvurderingen. Det er derfor ikke nødvendig for lagmannsretten å ta stilling til om arbeidsgiver har oppfylt rapporteringsplikten.

Oppsummering

Oppsummert er lagmannsretten, i likhet med tingretten, kommet til at selskapets passiva klart oversteg dets aktiva, og at selskapet var insuffisient på konkursåpningstidspunktet. Til tross for sikkerhetsstillelsen, hadde ikke selskapet tilstrekkelige midler til å dekke sine forpliktelser etter hvert som de forfalt. Betalingsudyktigheten var ikke forbigående. Selskapet var dermed både insuffisient og illikvid. Skatteetaten har ført tilstrekkelig bevis for at selskapet var insolvent, og vilkårene for å åpne konkurs i medhold av konkursloven § 60 jf. § 61 var til stede på konkursåpningstidspunktet.

Anken blir etter dette å forkaste.

Skatteetaten har vunnet saken. Sakskostnader er ikke krevd, og hver av partene må derfor dekke egne sakskostnader for lagmannsretten.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

1. Anken forkastes
2. Partene dekker egne sakskostnader.

Gro Berge

Jarle Golten Smørdal

Arild Oma

Dokument i samsvar med undertegnet original.

Kari Jordal

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.